

De grammatica van les 6.

Het plusquamperfectum.

Het plusquamperfectum is de voltooid verleden tijd: ik had gezien.

Deze tijd maak je door de stam van het perfectum te gebruiken, achter die stam –era- te zetten en daarachter de uitgang: -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt.

1 ^e coni. salutav-	era-m	ik had begroet
2 ^e coni. monu-	era-m	ik had gewaarschuwd
3 ^e coni. rex-	era-m	ik had bestuurd
4 ^e coni. audi(v)-	era-m	ik had gehoord
5 ^e coni. cep-	era-m	ik had genomen

salutaveram	monueram	rexeram	audi(v)eram	ceperam
salutaveras	monueras	rexeras	audi(v)eras	ceperas
salutaverat	monuerat	rexerat	audi(v)erat	ceperat
salutaveramus	monueramus	rexeramus	audi(v)eramus	ceperamus
salutaveratis	monueratis	rexeratis	audi(v)eratis	ceperatis
salutaverant	monuerant	rexerant	audi(v)erant	ceperant

Het vragend voornaamwoord/pronomen interrogativum.

In het Latijn heb je zelfstandige en bijvoeglijke vragende voornaamwoorden:

zelfstandig: Quis? /Wie? en Quid?/ Wat?

bijvoeglijk: Qui, Quae, Quod/Welke?

Zelfstandig vragend voornaamwoord

casus	masc./fem.	neutrum
nom.	Quis	Quid
gen.	Cuius	Cuius
dat	Cui	Cui
acc.	Quem	Quid
abl.	Quo	Quo
nom.	Qui	Quae
gen.	Quorum	Quorum

dat.	Quibus	Quibus
acc.	Quos	Quae
abl.	Quibus	Quibus

Bijvoeglijk vragend voornw.

casus	masc.	fem.	neutr.
nom.	Qui	Quae	Quod
gen.	Cuius	Cuius	Cuius
dat.	Cui	Cui	Cui
acc.	Quem	Quam	Quod
abl.	Quo	Qua	Quo
nom.	Qui	Quae	Quae
gen.	Quorum	Quarum	Quorum
dat.	Quibus	Quibus	Quibus
acc.	Quos	Quas	Quae
abl.	Quibus	Quibus	Quibus

Het bijvoeglijke naamwoord/adiectivum van de derde declinatie

Naast bijvoeglijke naamwoorden van de 1^e en 2^e declinatie (bonus, -a, -um) zijn er adiectiva van de derde declinatie. Deze hebben de uitgangen van de derde declinatie, maar de volgende bijzonderheden moet je wel weten:

4. abl.s. van alle geslachten :	-i	i.p.v. -e
5. neutrum nom. en acc. pl.	-ia	i.p.v. -a
6. gen. pl.	-ium	i.p.v. -um

De bijvoeglijke naamwoorden van de derde declinatie kun je in twee groepen verdelen:

3. a. adiectiva met nom. (m./f.) – **is** zoals fortis (dapper, sterk)
 nom. n. –**e**: forte
 b. adiectiva met nom.m. –**er**: acer hevig
 nom. f. –**ris**: acris
 nom. n, –**re**: acre
 4. adiectiva met één nom.s. voor m, f, n-**s**: ingens (enorm), ingentis (gen.)

singularis

m en f	n	m	f	n
fort-is	fort-e	acer	acr-is	acr-e
fort-is	fort-is	acr-is	acr-i	acr-i
fort-i	fort-i	acr-i	acr-i	acr-i
fort-em	fort-e	acr-em	acr-em	acr-e
fort- i	fort- i	acr- i	acr- i	acr- i

pluralis

m en f	n	m	f	n
fort-es	fort-ia	acr-es	acr-es	acr- ia
fort- ium	fort- ium	acr- ium	acr- ium	acr- ium
fort-ibus	fort-ibus	acr-ibus	acr-ibus	acr-ibus
fort-es	fort-ia	acr-es	acr-es	acr- ia
fort-ibus	fort-ibus	acr-ibus	acr-ibus	acr-ibus

singularis

pluralis

m en f	n	m en f	n
Ingens	Ingens	Ingens	Ingens
ingentis	Ingentis	ingentis	Ingentis
Ingenti	Ingenti	Ingenti	Ingenti
ingentem	Ingens	ingentem	Ingens
ingenti	ingenti	ingenti	ingenti